

راه روشن و انتخاب هشتم

دیدگاه‌های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

درباره انتخابات مجلس شورای اسلامی

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	گفتار اول - دیدگاه‌های امام خمینی (ره)
۳.....	۱. اهمیت انتخابات و نقش مشارکت مردمی
۶.....	۲. گروه‌ها و احزاب در انتخابات
۸.....	۳. ویژگی‌های انتخاب‌شوندگان (نمایندگان مجلس شورای اسلامی)
۱۰.....	۴. تأثیرات انتخابات (دیدگاه جهانیان به بحث مشارکت)
۱۲.....	۵. تبلیغات انتخاباتی
۱۴.....	گفتار دوم - دیدگاه‌های مقام معظم رهبری
۱۴.....	۱. اهمیت انتخابات
۱۵.....	۲. ضرورت مشارکت مردم
۱۷.....	۳. آثار مشارکت مردم
۱۸.....	۴. انتخابات ناماد مردم سالاری دینی
۲۰.....	۵. ویژگی‌های منتخبین ملت
۲۰.....	۶. دیدگاه رسانه‌ها و افکار عمومی جهان به مشارکت مردمی
۲۲.....	منابع و مأخذ

راه روشن و انتخاب هشتم دیدگاه‌های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره انتخابات مجلس شورای اسلامی

چکیده

انتخابات مجلس شورای اسلامی از مهم‌ترین و پرشورترین عرصه‌های مشارکت سیاسی مردم در نظام جمهوری اسلامی ایران است. چنان‌که اهمیت و حساسیت این انتخابات را می‌توان به وضوح در بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری مشاهده کرد. این فرزندانگان از ابتدای تأسیس مجلس شورای اسلامی و برگزاری انتخابات آن، بر حضور آحاد ملت در پای صندوق‌های رأی تأکید داشته و آن را نشانه قدرت، عزت و عزم ملت ایران خوانده‌اند.

برگزاری انتخابات هشتمین دوره مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۶ نیز با توجه به عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... داخلی و خارجی از اهمیت والایی برخوردار است که سخنان حکیمانه امام عزیز و رهبر فرزانه چراغ روشن راهمان در این زمانه خواهد بود.

مقدمه

بی‌تردید یکی از مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین وقایع کشور در سال ۱۳۸۶ برگزاری انتخابات هشتمین دوره مجلس شورای اسلامی است. مجموعه حاضر در دو گفتار به بررسی برخی از ابعاد نظام انتخابات مجلس شورای اسلامی از دیدگاه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری می‌پردازد.

اگر چه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری با توجه به جایگاه ویژه و کم نظیر نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، بیانات بی‌بدیلی درباره مراحل و ابعاد گوناگون انتخابات و نظام انتخاباتی داشته‌اند، گلچینی از آن‌ها ارائه شده است. محورهایی همچون، اهمیت انتخابات و ابعاد و پیامدهای مشارکت انتخاباتی آحاد مردم، ویژگی‌های اساسی و اصولی منتخبین ملت و حتی چگونگی حفظ سلامت انتخابات با رعایت برخی اصول در ارائه تبلیغات انتخاباتی از جمله بخش‌هایی است که بیانات دو بزرگوار ذیل آن‌ها گردآوری و تنظیم شده است.

نکته حائز اهمیت دیگر آن که گذشته از ابعاد داخلی برگزاری انتخابات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری به ابعاد تأثیرات خارجی و بین‌المللی برگزاری انتخابات در جمهوری اسلامی ایران توجه ویژه داشته و از این منظر رهنمودهایی ارائه کرده‌اند که ذیل عنوان دیدگاه رسانه‌ها و افکار عمومی جهان به مشارکت مردمی و یا تأثیرات انتخابات آمده است.

خاطر نشان می‌شود از آن‌جا که بیانات ارائه شده در این مجموعه بی‌نیاز از هرگونه تحلیل و تفسیر هستند حتی‌المقدور عیناً آمده و چنانچه در بخش‌های محدودی ویرایشی نیاز بوده، با دقت و در حداقل ممکن صورت گرفته است که به

اصل متن خللی وارد نشود.

لازم به ذکر است پیش از این نیز در سال‌های گذشته مجموعه‌ای از بیانات مقام معظم رهبری درباره انتخابات نهمین دوره ریاست جمهوری با عنوان «زلزال آفتاب و انتخاب نهم» توسط مرکز پژوهش‌ها تهیه و تنظیم شد و انتشار یافت که مورد استقبال عموم قرار گرفت.

مجموعه حاضر نیز با بهره‌گیری از سبک و سیاق «زلزال آفتاب و انتخاب نهم» گردآوری تهیه شده و می‌تواند مورد استفاده عموم به ویژه دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات قرار گیرد.

این مجموعه برگرفته از بیانات، پیام‌ها، نامه‌ها و مصاحبه‌های معمار کبیر انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در مناسبت‌های گوناگون است.

گفتار اول - دیدگاه‌های امام خمینی (ره)

۱. اهمیت انتخابات و نقش مشارکت مردمی

• ما تابع آرای ملت هستیم. ملت ما هر طوری رأی داد ما هم از آن‌ها تبعیت می‌کنیم. خدای تبارک و تعالی و پیغمبر اسلام به ما حق نداده است که ما به ملتمان یک چیزی را تحمیل کنیم^۱ (نقل به مضمون)

• انتخابات بر فرض اینکه سیاسی باشد که همین‌طور هم هست، سرنوشت همه ملت

۱. اقتباس از: آیین انقلاب اسلامی (گزیده‌ای از آرا و اندیشه‌های امام خمینی (س))، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۴، ص ۱۴۳.

را تعیین می‌کند، یعنی سرنوشت زندگی دنیا و آخرت آحاد ملت منوط به انتخابات است. وظیفه آحاد ملت است که در انتخابات دخالت کنند. انتخابات مربوط به یک قشر، نیست، بلکه همه باید در آن دخالت کنند^۱ (نقل به مضمون).

• وصیت من به ملت شریف آن است که در تمام انتخابات، چه انتخاب رئیس‌جمهور، چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی و چه انتخاب خبرگان برای تعیین شورای رهبری یا رهبر در صحنه باشند.^۲

• رئیس‌جمهور و سایر دست‌اندرکاران و دولتمردان در جمهوری اسلامی باید بدانند که ملت شریف ایران بر همه آنان منت دارند، چرا که این ملت فداکار است که در اول انقلاب با نثار خون جوانان خود و زحمات طاقت‌فرسا پیروزی را به دست آورد و همه را از زندان‌ها و تبعیدها و انزواها و اختناق‌ها نجات داد و حکومت را از ستمگران بازستاند و به آنان تحویل داد.

همین ملت است که از اول پیروزی تاکنون در صحنه بوده و از کشور و ارتش و سپاه و سایر قوای مسلح و دولت و مجلس و شورای عالی قضایی و دادگاه‌ها پشتیبانی کرده و با کمک به همت همین ملت، دشمنان داخل و خارج را سرکوب و حزب‌الله را به جای احزاب و گروه‌های شیطان نشانده.^۳

• مسئله، مسئله اسلام است. مسئله قواعد و حیثیت اسلام است. انتخابات مسئله‌ای است که باید همه ما به آن اهمیت بدهیم و بیش‌تر از هر دوره در آن شرکت

۱. انتخابات مجلس در کلام و پیام امام خمینی (س)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، صص ۵۷-۵۸.

۲. همان، ص ۲۳۱.

۳. صحیفه امام، ج ۱۵، صص ۲۷۸-۲۸۰.

کنیم. امیدوارم که همه مردم در انتخابات شرکت کنند و شما بدانید که از مرکز ایران، اسلام پرتوش در تمام دنیا رفته است^۱ (نقل به مضمون).

• ما از زمان مشروطه تا حالا حکومتی که متعلق به ملت باشد نداشتیم. اسمش بود که ملت خودشان وکلای خود را انتخاب می‌کنند، لکن شما می‌دانید که هیچ وقت شماها حق رأی نداشتید. شاه دوم در یکی از نطق‌هایش گفت که از سفارتخانه‌ها لیست می‌دادند و ما مجبور بودیم که مطابق لیست عمل کنیم. اسامی وکلا را آن‌ها می‌دادند که ما وکلا را تعیین بکنیم، ما هم تعیین می‌کردیم^۲ (نقل به مضمون).

• از اموری که لازم است تذکر بدهم قضیه انتخابات است. همان‌طوری که مکرر عرض کرده‌ام و سایرین هم گفته‌اند، انتخابات در انحصار هیچ‌کس نیست. نه در انحصار روحانیون نه در انحصار احزاب و نه در انحصار گروه‌هاست. انتخابات متعلق به همه مردم است. سرنوشت مردم دست خودشان است و انتخابات برای تأویر سرنوشت شما ملت است.^۳

• قهراً مردم وقتی آزاد هستند، یک نفر صالح را انتخاب می‌کنند و آرای عمومی نمی‌شود خطا کند.^۴

• تولی امور مسلمین و تشکیل حکومت بستگی دارد به آرای اکثریت مسلمین که در قانون اساسی هم در آن یاد شده است و در صدر اسلام تغییر می‌شده به تبعیت.^۵

۱. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۲۲۸.

۲. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۷، صص ۲۵۴-۲۵۹، به نقل از روزنامه جمهوری اسلامی، امام خمینی (ره) و نقش مردم در انتخابات، «۱۳۸۴/۴/۱۱».

۳. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۱۸، صص ۳۶۷-۳۶۹.

۴. صحیفه امام، ج ۵، ص ۳۲۲.

۵. همان، ج ۲۰، ص ۴۵۹.

• کسی که ما می‌خواهیم مقدراتمان را دستش بدهیم باید آدمی باشد که مردم انتخاب کنند و با انتخاب مردم پیش بیاید قهراً وقتی با انتخاب مردم پیش آمد صالح است.^۱

• از حقوق اولیه هر ملتی است که باید سرنوشت و تعیین شکل و نوع حکومت خود را در دست داشته باشد.^۲

• اینجانب از علمای معظم و ائمه جمعه و جماعات محترم و خطبا و گویندگان متعهد سراسر کشور تقاضا دارم که مردم شریف را از اهمیت این موضوع حیاتی و سرنوشت‌ساز مطلع و آنان را به تکلیف شرعی خود ارشاد فرمایند.^۳

• روز سرنوشت‌سازی است، می‌خواهید زمام کشور را به یک کسی بدهید که مؤثر در مقدرات کشور شما باشد، سهل‌انگاری نکنید و به پای صندوق‌ها بروید.^۴

• باید ملت شریف بدانند که انحراف از این امر مهم اسلامی [انتخابات مجلس شورای اسلامی]، خیانت به اسلام و کشور است و موجب مسئولیت عظیم است.^۵

۲. گروه‌ها و احزاب در انتخابات

• انتخاب اصلح برای مسلمین یعنی انتخاب فردی که تعهد به اسلام و حیثیت آن داشته باشد و همه چیز را بفهمد. چون در مجلس، اسلام تنها کافی نیست، بلکه باید مسلمانی باشد که احتیاجات مملکت را بشناسد و سیاست را بفهمد و مطلع به مصالح

۱. همان، ج ۵، ص ۳۲۴.

۲. همان، ج ۴، ص ۳۶۷.

۳. همان، ج ۵، ص ۲۵۰-۲۵۱.

۴. همان، ج ۱۱، ص ۸۵.

۵. همان، ج ۱۲، ص ۳.

و مفاسد کشور باشد اگرچه ممکن است به شمار و گروه شما هم مربوط نباشد. اگر اصلح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می‌کنید و این یک محکی است برای خودتان که تشخیص بدهید انتخاب برای اسلام یا برای اصلاح خودتان است^۱ (نقل به مضمون).

• همان طوری که بارها گفته‌ام مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیم ندارند و هیچ فرد یا گروهی و دسته‌ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارد.^۲

• از نویسندگان و گویندگان و روشنفکران و اساتید محترم و معلمان و دانشمندان کشور تقاضا دارم که در هر مسلک و گروهی هستند، به یک مطلب مهم توجه کنند که اگر خدای نخواستہ جمهوری اسلامی، این دسترنج توده‌های عظیم رنج کشیده و ستم‌دیده، شکست بخورد، هرگز گمان نکنند که به جای آن یک رژیم متعهدتر و غمخوارتر و ملی‌تر و اسلامی‌تر روی کار می‌آید. به یقین بدانند که یک رژیم صدرصد غربی آمریکایی یا شرقی کمونیستی به دست یکی از دو ابرقدرت، جایگزین آن می‌شود، اگرچه با صورت ملی و اسلامی باشد. پس در این صورت، کارشکنی یا بی‌تفاوتی در این امر، نزدیک کردن کشور به سوی دو قطب جهانخوار و به هدر دادن خون‌های جوانان و زحمت‌های طاقت‌فرسای ملت است. از انجمن‌های اسلامی در سطح کشور می‌خواهم که در هر محلی که هستند، کسانی را که با آنان تماس دارند به اهمیت این امر [انتخابات] آشنا کنند^۳ (نقل به مضمون).

• انتخابات یک محکی هم برای خودتان است که ببینید آیا می‌خواهید برای خودتان انتخاب اصلح کنید یا برای اسلام؟ اگر برای خودتان باشد، شیطانی است و

۱. اقتباس از: صحیفه نور، ج ۱۸، صص ۱۹۶-۱۹۷.

۲. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۱۰.

۳. همان، ج ۱۵، صص ۲۵۰-۲۵۱.

اما اگر انتخاب اصلح برای مسلمان‌هاست، از چه گروه حزبی یا غیرحزبی باشد مطرح نیست. نه حزبی بودن موجب آن است که غیرحزبی، فاسد باشد و نه صدرصد حزبی بودن باعث صلاح است^۱ (نقل به مضمون).

۳. ویژگی‌های انتخاب‌شوندگان (نمایندگان مجلس شورای اسلامی)

• اگر کسی حتی فیلسوف هم باشد که تمام عالم را در تحت سیطره علمی خودش برده باشد لکن جمهوری اسلامی را نمی‌خواهد، این فرد را تعیین نکنید^۲ (نقل به مضمون).

• من متواضعانه از شما می‌خواهم که حتی‌الامکان در انتخاب اشخاص با هم موافقت کنید اشخاصی اسلامی، متعهد، غیرمنحرف از صراط مستقیم الهی را در نظر بگیرید.^۳

• کسانی را انتخاب کنید که مسائل را تشخیص دهند نه از افرادی باشند که اگر روس یا آمریکا یا قدرت دیگری تشری زد بترسند. باید بایستند و مقابله کنند.^۴

• مجرد اینکه آدم خیلی خوبی است، اول وقت نمازش را می‌خواند و نماز شب می‌خواند، این برای مجلس کفایت نمی‌کند. مجلس اشخاص سیاسی اقتصاددان،

سیاست‌مدار مطلع بر اوضاع جهان لازم دارد. باید تعهد به اسلام باشد^۵ (نقل به مضمون)

• مجلس چنانچه محتاج به علما و روحانیون مطلع از حکام شرعی و سیاسی اسلام

۱. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۱۸، صص ۱۹۶-۱۹۷.

۲. همان، ج ۶، ص ۲۶۲، ۱۳۵۸/۳/۳.

۳. همان، ج ۱۱، ص ۲۶۹، ۱۳۵۸/۱/۲۳.

۴. همان، ج ۱۸، ص ۱۹۸، ۱۳۶۰/۱۰/۱۲.

۵. همان، ج ۱۸، ص ۲۰۴، ۱۳۶۲/۱۰/۱۲.

است، محتاج به متخصصین رشته‌های مختلفی است که کشور احتیاج به آن‌ها دارد.^۱

- مردم شجاع ایران با دقت تمام به نمایندگانی رأی دهند که ... طعم تلخ فقر را چشیده باشند و در قول و عمل مدافع اسلام پابرهنگان زمین ... و مدافع اسلام ناب محمدی (ص) باشند.^۲
- مردم شجاع ایران ... افرادی را که طرفدار اسلام سرمایه‌داری، اسلام مستکبرین، اسلام مرفهین بی‌درد، اسلام منافقین، اسلام راحت‌طلبان، اسلام فرصت‌طلبان و در یک کلمه اسلام آمریکایی هستند، طرد کرده و به مردم معرفی کنند.^۳
- از مهمات امور تعهد وکلای مجلس شورای اسلامی است.^۴
- توجه داشته باشند رئیس‌جمهور و وکلای مجلس از طبقه‌ای باشند که محرومیت و مظلومیت مستضعفان و محرومان جامعه را لمس کرده و در فکر رفاه آنان باشند، نه از سرمایه‌داران و زمین‌خواران و صدرنشینان مرفه و غرق در لذات و شهوات که تلخی محرومیت و رنج گرسنگان و پابرهنگان را نمی‌توانند بفهمند.^۵
- ملت ما که همه اسلامی هستند و می‌خواهند قانون اساسی ما اسلامی باشد، کسانی را انتخاب می‌کنند که به اسلام عقیده دارند و اسلام را دین مترقی می‌دانند، کسانی را انتخاب می‌کنند که امین باشند. کسانی را انتخاب می‌کنند که اسلام‌شناس باشند. کسانی که توجه به اسلام ندارند، کسانی که نمی‌خواهند قوانین اسلام در ایران

۱. اقتباس از: صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۲۲۲، ۱۳۶۲/۱۱/۲۲.

۲. همان، ج ۲۰، ص ۱۹۴، ۱۳۶۷/۱/۱۱.

۳. همان، ج ۲۰، ص ۱۹۴، ۱۳۶۷/۱/۱۱.

۴. همان، ج ۲۱، ص ۱۸۵، ۱۳۶۸/۳/۱۵.

۵. همان، ج ۲۱، ص ۱۸۷، ۱۳۶۸/۳/۱۵.

پیاده شود ولو هر چه دانشمند و نویسنده باشند ملت ما آن‌ها را انتخاب نخواهد کرد.^۱

- شما باید اشخاصی را تعیین کنید که علاقه‌مند به اسلام باشند. این‌طور نباشد که فرض کنید یک جایش که راجع به اسلام است یک قلمی رویش بکشند و آن هم کنارش بگذارند. علاقه‌مند باشند به اینکه اسلام باید در این مملکت، تحقق پیدا کند. از این‌ور و از آن‌ور هم نرفته باشند که بخواهند منافع غرب یا شرق را تأمین کنند. مستقل در نظر، در روحیه و فکر و امین باشند. اشخاصی که می‌شناسید که مسلمانند، مطلع بر اسلامند و در طول عمرشان به این طرف و آن طرف، گرایش نداشتند گرایش و مشی‌شان، اسلامی بوده است و مطلع از اوضاع کشورشان هستند، یک همچون اشخاصی را باید تعیین کنید^۲ (نقل به مضمون).

۴. تأثیرات انتخابات (دیدگاه جهانیان به بحث مشارکت)

- من از همه قشرهای ملت، چه فارس، چه ترک و چه کرد و چه بلوچ و چه ترکمن و چه بختیاری و چه سایر قشرهایی که طوایفی در ایران هستند عاجزانه تقاضا می‌کنم که طوری نکنید که در خارج منعکس شود که شما یک مردمی هستید که تربیت اسلامی ندارید. شما یک مردمی هستید که با همه سر دنیا نزاع می‌کنید.^۳
- آمریکا و تروریست‌های وابسته و پیوسته به آن. با تبلیغات خود ملت شریف ایران و ارتش وفادار به اسلام را از هدف بزرگ اسلامی‌شان منحرف معرفی می‌کنند و وسایل

۱. صحیفه امام، ج ۹، ص ۱۶۶.

۲. همان، ج ۹، ص ۱۰۴.

۳. همان، ج ۱۱، ص ۳۹۳.

ارتباط جمعی غرب، خصوصاً آمریکا و صهیونیسم برای جهانخواران و مزدوران‌شان کاخ‌های سفید خیالی ساخته تا با شکست ایران در انتخابات، به سوی ایران مهد شیرزنان و شیرمردان، هجوم آورده و با محو اسلام، حکومت سلطنتی یا جمهوری دموکراتیک خلق برقرار و کشور را تا ابد مورد چپاول قدرتمندان خصوصاً آمریکا قرار دهند.^۱

● لازم است ملت عزیز، رشد و استقامت و پایداری خود را در پیشگاه خالق و صاحب اسلام و در نزد جهانیان و در پیش چشمان حیرت‌زده دشمنان و بدخواهان اسلام که شما را با تهمت‌های گوناگون هدف قرار داده و وفاداری شما عزیزان متعهد به جمهوری اسلامی را مورد سؤال و تردید انگاشته‌اند اثبات و با شور هر چه بیشتر، یکپارچه در این امری که حفظ حیثیت جمهوری اسلامی و ملت شریف بسته به آن است به سوی صندوق‌های رأی چون موجی خروشان و دریایی موج، با صفوفی فشرده رفته و رأی خود را به شخصی که متعهد به اسلام و خدمتگزار به ملت و کشور و حامی مستضعفان و دارای بصیرت در امر دین و دنیا و منزه از گرایش به شرق و غرب و مکتب‌های انحرافی و دارای دید سیاسی است، بدهید.^۲

● انتخابات آینده از اهم مواردی است که مسئولیت آن با همه ماست و توجه دارید که دشمنان اسلام در نظر دارند کاری کنند که انتخابات درست صورت نگیرد و از دست مسلمان‌ها و متعهدین خارج شود. ولی شما باید تمام قدرت‌تان را صرف کنید که به خوبی انجام شود.^۳

● شما چنانچه سطح رأی‌تان از زمان سابق - خدای نخواستہ کم‌تر شود،

۱. همان، ج ۱۵، ص ۲۷۸-۲۸۰.

۲. همان، ج ۱۵، صص ۲۵۰-۲۵۱.

۳. همان، ج ۱۸، ص ۱۹۶-۱۹۷.

بوق‌های تبلیغاتی خارج و شکست‌خورده‌های فراری به خارج خواهند گفت که ایران از اسلام روبرگردانده و از جمهوری اسلامی روبرگردانده است و این تبلیغ در همه‌جا خواهد شد و این ممکن است در دنیا پایه‌های این جمهوری را سست کند و این یک تکلیفی است که ما نگذاریم این نهضت و این انقلاب سست شود تا آنکه به آن پیروزی نهایی برسد و اسلام و احکام قرآنی به همه معنا، در این کشور پیاده شود.^۱

۵. تبلیغات انتخاباتی

● از آقایان کاندیدها و دوستان آنان انتظار دارم که اخلاق اسلامی انسانی را در تبلیغ برای خود و کاندیدهای خویش مراعات و از هرگونه انتقاد از طرف مقابل که موجب اختلاف و هتک حرمت باشد خودداری کنند.^۲

● من از همه قشرها، از همه ملت می‌خواهم که آداب اسلامی خودشان را نسبت به همه امور، خصوصاً در انتخابات حفظ کنند و مبادا خیال کنند که مبارزات انتخاباتی عبارت از این است که به دیگران بد بگویند و کارشکنی کنند.^۳

● اینجانب به هیچ وجه و به هیچ کس اجازه نمی‌دهم تا از سهم مبارک امام علیه‌السلام یا از اموال دولت و اموال دفاتر و سازمان‌ها و مجامع و اموال عمومی خرج انتخابات کند.^۴

● لازم است مطلبی را که گاهی شنیده می‌شود که برای تبلیغات انتخاباتی بعضی

۱. صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۲۵۹.

۲. صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۱۸۷.

۳. همان، ج ۱۱، ص ۲۶۸.

۴. همان، ج ۲۰، ص ۱۰۱.

از کاندیداها خدای نخواستہ بعضی دیگر را تضعیف یا توهین می‌کنند، در رابطه با آن تذکر دهم که امروز این نحو فعالیت‌ها خصوصاً از چنین کاندیداهایی، برای اسلام و جمهوری اسلامی فاجعه‌آمیز است.^۱

● اگر احتمال بدهیم که به واسطه تبلیغات انتخاباتی اسلام و جمهوری اسلامی در خطر است باید دست از آن برداریم، برای اینکه ضداسلام و گاهی با اسم اسلام یا با توهم اسلامی بودن، اموری انجام می‌گیرد که برخلاف اسلام است^۲ (نقل به مضمون).

● من احتمال می‌دهم که عوامل و دست‌های ناپاکی بخواهند از رقابت‌های انتخاباتی در رسیدن به آرزوهای خود استفاده کنند و با طرح مسائل پوچ و بی‌معنا دل‌ها را از یکدیگر جدا سازند و با تردید و ایجاد ذهنیت‌ها، صحت و سلامت انتخابات و در نهایت مشروعیت مجلس را زیر سؤال برند، که در این شرایط همه آحاد ملت ایران و همه روحانیون و دست‌اندرکاران کشور باید در کنار هم و دست در دست هم به راه مقدس خود ادامه دهند و صاحبان قلم و سخن و مطبوعات نیز به‌طور جدی مواظب نوشته‌ها و گفته‌های خود باشند.^۳

۱. انتخابات و مجلس از نگاه امام خمینی (ره)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۴، صص ۱۰۱-۱۰۲.

۲. همان، ص ۱۰۳.

۳. همان، ص ۱۰۶.

گفتار دوم - دیدگاه‌های مقام معظم رهبری

۱. اهمیت انتخابات

● امروز مسئله انتخابات مطرح است. هر انتخاباتی مهم است. اهمیت انتخابات از دو نظر است: یکی اصل حضور مردم است که وقتی یک ملت دست به انتخاب می‌زند، وارد صحنه انتخاب می‌شود، یعنی زنده است. آن کسی که برای خود انتخاب می‌کند، زنده بودن خود را اثبات می‌کند. انسانی که برای او تصمیم می‌گیرند، برای او انتخاب می‌کنند و او بیکار و بی‌تأثیر می‌نشیند و نگاه می‌کند، علامت حیات در او ضعیف است؛ نمی‌توان او را یک انسان زنده یا یک ملت زنده به حساب آورد.

پس اولین اثر انتخابات این است که نشان‌دهنده حیات و خودآگاهی یک ملت است؛ این را باید ملت ما با استفاده از فرصت انتخابات‌های گوناگون و پی‌درپی، تمرین و اثبات کند. همچنان که از اول انقلاب تا امروز، ما تقریباً به‌طور متوسط هر سال یک انتخابات داشتیم که مردم به میدان آمده‌اند و انتخاب کرده‌اند، برگزیده‌اند؛ و رأی و عزم خود را در صحنه عمل نشان داده‌اند و آن را به کرسی نشانده‌اند؛ این خیلی مهم است. اثر بعدی هم این است که وقتی اراده مردم در یک انتخاباتی وارد میدان می‌شود، آن چیزی که بر طبق نظر اکثریت مردم و خواست و آرمان آن‌هاست، آن تحقق پیدا می‌کند.^۱

● در انتخابات، مردم در حقیقت به پایه‌های اعتقادی خودشان و به آنچه بر آن پایه‌ها مبتنی است، رأی می‌دهند.^۲

۱. اقتباس از: بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

۲. همان، ۱۳۸۴/۵/۱۰.

۲. ضرورت مشارکت مردم

• جناح‌ها و گرایش‌های مختلف، انتخابات را به‌عنوان هدفی عالی و شیرین مورد توجه قرار دهند و با پرهیز از هرگونه جنجال و تخریب و بداخلاقی، همه عوامل خود را برای برگزاری پرشور و شوق آن بسیج کنید.^۱

• ملت ایران وظیفه دینی، ملی و انقلابی شرکت در انتخابات را به خوبی انجام می‌دهد.^۲

• انقلاب صفحه را برگرداند، مردم شدند صاحب کشور، صاحب اختیار کشور و تصمیم‌گیر در مسائل کشور. حضور مردم در صحنه به این معناست. بعضی نگویند که مردم را فقط برای انتخابات می‌خواهند. نه، انتخابات یک نشانه است. انتخابات یک مقطع از مقاطع حضور مردم است. مطالبه خواست‌ها، مطالبه هدف‌ها، دلبستگی به این اهداف، دغدغه اینکه چقدر پیش رفتیم و تا کجا پیش رفتیم و چه خواهیم کرد؛ با مشکلات چگونه دست و پنجه نرم خواهیم کرد؛ امروز این دغدغه‌ها در بین مردم ما عمومیت دارد.^۳

• شما ببینید نزدیک هر انتخابات، رادیوهای بیگانه و دشمنان ملت ایران، شروع به دلسرد کردن مردم می‌کنند تا مردم وارد میدان انتخابات نشوند. ملت باید اغراض این‌ها را بشناسد و درست نقطه مقابل آنچه خواست آن‌هاست، عمل کند^۴ (نقل به مضمون).

• شرکت در انتخابات بارزترین مظهر حضور مردم در صحنه و پشتوانه عظیم انقلاب و کشور است و می‌تواند همچون سنگری مستحکم سرنوشت ملت و کشور را

۱. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۶/۶/۲۱.

۲. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۴.

۳. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

۴. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

از هر آسیبی مصون سازد و دشمنان را از تعرض و گستاخی بازدارد.^۱

• من اصرار دارم همه مسئولان کشور و آحاد ملت خودشان را ان‌شاءالله برای انتخابات آماده کنند.^۲

• امروز در کشور ما بحمدالله هم اتحاد هست، هم ایمان هست، هم آگاهی و شور هست، البته تلاش می‌کنند که نگذارند. در همین قضایای انتخابات که مردم حقیقتاً با شور و انگیزه شرکت می‌کنند، حضور مردمی، کاملاً پیداست. در نزدیکی انتخابات، که بعضی‌ها از الان زمزمه‌اش را آغاز کرده‌اند، خواهید دید که زمزمه‌های تحریم انتخابات شروع خواهد شد، برای اینکه مردم به میدان نیایند، حضور نداشته باشند، گزینش نکنند و از معادلات سیاسی ایران و نظام جمهوری اسلامی حذف شوند. این زمزمه‌ها ابتدا از محافل سیاست‌گذاری و طراحان راهبردی آمریکا و اسرائیل شروع می‌شود بعد هم به دست یک عده از آدم‌های بی‌توجه و گاهی هم مزدور و حقیر در داخل می‌رسد.^۳

• یک ملت اگر بخواهد اقتدار حکومتی را که پسندیده و پذیرفته است، پایدار باشد و دشمن نتواند مثل گذشته این کشور و حال بسیاری از کشورهای دیگر، در زندگی و همه شئون او دخالت کند، لازمه‌اش این است که خود را از صحنه اساسی کشور جدا نکند و در وسط صحنه حضور داشته باشد.^۴

۱. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۲/۱۱/۲۴.

۲. همان، ۱۳۸۲/۱۰/۱۹.

۳. همان، ۱۳۸۲/۱۰/۱۹.

۴. روزنامه کیهان، ۱۳۷۴/۱۱/۱۵.

۳. آثار مشارکت مردم

- همه باید به‌گونه‌ای عمل کنند که این انتخابات به‌وسیله‌ای برای افزایش اقتدار ملی و مایه عزت روزافزون ملت تبدیل شود و مانند همه انتخابات گذشته دشمن را ناامیدتر کند.^۱
- جهت‌گیری آرا که نشانه دل‌بستگی به مبانی انقلاب است و افزایش حضور مردم که سند حضور پرنگیزه آنان در صحنه‌های اسلامی است، به همه دوستان و دشمنان ملت ایران در سراسر جهان، پیام‌های روشن داد. این پیام پاسخ شفاف‌ی به همه تردید افکنی‌ها و وسوسه‌هاست. این پیام آن است که ملت ایران، زنده و پرنشاط و پرامید، هدف‌های بلند خود را همچنان پی می‌گیرد و میدان‌ها را پی‌درپی درمی‌نوردد، این ملت تا دستیابی به حقوق حقه خود از پای نمی‌نشیند و پیوند خود را با نظام اسلامی که هدف آن عدالت و عزت و اقتدار ملی است، روز به روز مستحکم‌تر می‌سازد.^۲
- حس عمومی و اعتقاد عمیق ملت ایران این است که حضور در انتخابات دخالت در سرنوشت جامعه و تصمیم‌گیری درباره سطوح مختلف مدیریت کشور است و به همین علت مردم، این وظیفه عمومی را به خوبی انجام می‌دهند.^۳
- مسئله حضور ملت ایران در صحنه‌های مختلف اداره کشور، یک پدیده بسیار برجسته و ممتاز است. خطاست اگر خیال کنیم که حضور ملت ایران، فقط در صحنه انتخابات نمایان است. انتخابات در نظام جمهوری اسلامی همیشه در طول این ۲۷ سال، یک مقطع درخشان برای ملت بوده است و نشان‌دهنده عمق اعتقاد این ملت و

۱. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۶/۶/۳۱.

۲. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۸.

۳. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۴.

این نظام به دخالت مردم در سرنوشت خود محسوب شده است.^۱

- امروزه هر برگه رأیی که به صندوق‌ها انداخته می‌شود، در حقیقت رأی به نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی و این برای کشور بسیار با ارزش و با اهمیت است.^۲

۴. انتخابات، نماد مردم‌سالاری دینی

- هزاران سال بر این کشور حکومت فردی دیکتاتوری حاکم بود و جمعی محدود سرنوشت همه ملت را در دست داشتند اما امروز روشن‌ترین شکل مردم‌سالاری در ایران جاری است و مسئولان منتخب مردم از اول انقلاب تاکنون، کارهای بزرگی را به انجام رسانده و به پشتوانه ملت در مقابل نظام ظالمانه جهانی ایستاده‌اند.^۳
- رفتار متین و خردمندانه مردم و تعهد و صداقت مسئولان دست‌اندرکار موجب شد که این بار نیز انتخابات (۲۴ آذر ۱۳۸۵)، مردم‌سالاری دینی، از نصاب سالم‌ترین دموکراسی‌های جهان، سالم‌تر و مشارکت مردم از بالاترین نصاب دموکراسی‌های غرب بیش‌تر باشد.^۴
- حضور در انتخابات بسیار مهم است. دشمنان شما ملت، سعیشان بر این است که حضور مردم در انتخابات‌های گوناگون را کم‌رنگ کنند. این نهادهای انتخابی را تضعیف کنند تا نمادهای مردم‌سالاری دینی در جمهوری اسلامی ضعیف شود و بتوانند جمهوری اسلامی را متهم کند. همان کسانی که افتخارشان به این است که طرفدار مردم‌سالاری هستند، سیاست‌مداران دنیایی، تلاش می‌کنند که در ایران

۱. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

۲. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۰/۳/۱۸.

۳. همان، ۱۳۸۶/۶/۳۱.

۴. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۸.

انتخابات‌ها کم‌رنگ و بی‌رونق باشد.^۱

● بیداری اسلامی، به واقعیتی انکارناپذیر تبدیل شده است به‌گونه‌ای که غربی‌ها نیز اعتراف می‌کنند که امروز در هر کشور اسلامی که انتخابات حقیقی برگزار شود، عناصر معتقد و پایبند اسلام به‌عنوان منتخبان ملت‌ها زمام امور را در دست می‌گیرند و همین امر باعث شده است غربی‌ها با وجود ادعای طرفداری از دموکراسی، از برگزاری انتخابات حقیقی در کشورهای اسلامی هراسان باشند.^۲

● مردم‌سالاری اسلامی به برکت انقلاب و امام کبیر ما، به ما آموخته است که حضور مردمی در عرصه‌گزینه‌ش مدیران کشور، عامل حراست از اقتدار ملی و حصاری مستحکم در برابر استیلاطلبی بیگانگان و دستاویزی مطمئن برای جلوگیری از لغزش و انحراف مدیران است. ملت ایران درس مردم‌سالاری را از اسلام فرا گرفته و از بن‌دندان، مؤمن و متعهد به آن است، موانع این راه را با مجاهدت خویش، هموار کرده و سند آن را با خون عزیزترین جوانانش به امضا رسانده است.^۳

● بستر مردم‌سالاری و حضور مردم را انقلاب به ما داد ما باید روی این زمینه تکیه کنیم. البته از طرف کسانی سعی شده که بین جمهوریت نظام و اسلامیت، رقابتی به‌وجود بیاورند. یک جا بعضی‌ها بگویند روی اسلامیت تکیه شد، جمهوریت از اسلامیت جدا نیست. این مردم مؤمن و عمیقاً پایبند به مبانی دینی هستند. همیشه در انتخابات‌های ما این نشان داده می‌شود.^۴

۱. همان، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

۲. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۴/۶/۱۱.

۳. متن حکم تنفیذ ریاست جمهوری آقای احمدی‌نژاد، ۱۳۸۴/۵/۱۲.

۴. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۴/۵/۱۰.

۵. ویژگی‌های منتخبین ملت

● عزیزان من، اساس در همه مسئولیت‌ها تدین، امانت و صداقت است. اگر آدم‌های کارآمد امانت و صداقت نداشته باشند، کارآمدی آن‌ها به نفع مردم تمام نخواهد شد. علاوه بر کارآمدی، انسان‌ها باید متدین، امین، صادق، روراست و دلبسته به اهداف و آرمان‌های دینی مردم باشند. این‌طور افراد را پیدا کنید و به آن‌ها رأی دهید.^۱

● اعتقاد به این نظام اسلامی و قبول آن و سعی برای انجام یک مسئولیت و تعهد برای آن، ملاک عمده برای کسانی است که می‌خواهند به مجلس بیایند. اگر این ملاک‌ها در کسی وجود نداشت، بقیه چیزها را می‌شود واقعاً با اغماض نگاه کرد، مگر امری که خلاف قانون باشد که آن بحث دیگری است.^۲

۶. دیدگاه رسانه‌ها و افکار عمومی جهان به مشارکت مردمی

● ان‌شاءالله مردم با حدت، با عزم راسخ و با انگیزه کامل وارد میدان انتخابات و صحنه آن شوند. صندوق‌های رأی را از آرای خودشان پرکنند و انتخاب خودشان را در معرض دید مردم دنیا بگذارند. یک بار دیگر رشد، حضور و آمادگی ملت ایران را به مردم دنیا نشان دهند.^۳

● در تهران، در سایر شهرستان‌ها و روستاها، هر جایی که این انتخابات برگزار می‌شود، مردم با توکل به خدا و با قصد تقرب الی‌الله وارد میدان انتخابات شوند و

۱. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۵/۹/۲۲.

۲. کیهان، ۱۳۷۴/۱۱/۲۵.

۳. همان منبع.

صحنه آن را گرم کنند و ان شاء الله یک آزمایش مردمی و انقلابی نوینی را در مقابل چشم مردم دنیا به نمایش گذارند.^۱

• بسیاری از هدف‌های استکبار جهانی در زمینه‌های تبلیغاتی و فرهنگی و رسانه‌ای متوجه به ماست، ما باید در مقابل این‌ها خود را مجهز کنیم، رسانه ما، هم باید ناظر باشد به خنثی کردن کار دشمن در داخل، هم باید ناظر باشد به ضربه زدن به دشمن در فضای عمومی.^۲

• شما می‌بینید که بوق‌های بیگانه همه سعی خودشان را می‌کنند تا شاید بتوانند انتخابات را کم رونق کنند، اما نخواهند توانست، چون ملت‌ها در طول چندین سال گذشته و در انتخاب‌های متعدد، همواره توانسته‌اند در دنیا رکورد حضور در پای صندوق‌های رأی را بشکنند و حضورشان در پای صندوق‌ها و نشان دادن مردم‌سالاری در این کشور، تقریباً از همه کشورهای غربی و کشورهای لائیک بیش‌تر بوده و این دفعه هم به فضل الهی همین‌طور خواهد شد.^۳

۱. کیهان، ۱۳۷۴/۱۱/۲۵.

۲. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۳/۹/۱۱.

۳. بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۰/۳/۱۸.

منابع و مأخذ

۱. آیین انقلاب اسلامی (گزیده‌ای از آرا و اندیشه‌های امام خمینی (ره)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۴.
۲. انتخابات مجلس در کلام و پیام امام خمینی (ره)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۰.
۳. صحیفه امام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
۴. صحیفه نور، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۵. انتخابات و مجلس از نگاه امام خمینی (ره)، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، چاپ دوم، زمستان ۱۳۷۴.
۶. روزنامه کیهان، ۱۳۷۴/۱۱/۲۵.
۷. روزنامه کیهان، ۱۳۷۴/۱۱/۲۳.
۸. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری در اینترنت:
-[Http://www.Leader.ir/Langs/FA/index.php](http://www.Leader.ir/Langs/FA/index.php)
۹. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای در اینترنت
-[Http://www.Khamenei.ir](http://www.Khamenei.ir)
۱۰. گزارش «زلزال آفتاب و انتخاب نهم»، دفتر مطالعات سیاسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران، فروردین ماه ۱۳۸۴.
۱۱. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۸۴/۴/۱۱.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۸۸۲۶

عنوان گزارش: راه روشن و انتخاب هشتم - دیدگاه‌های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره انتخابات مجلس شورای اسلامی

Report Title: Imam Khomeini and Supreme Leader Views About Parliamentary Election in Iran

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه مطالعات پارلمانی)

تهیه و تدوین: غلام‌عباس دارابی

ناظر علمی: ابراهیم یوسف‌نژاد

متقاضی: لطف‌الله فروزنده (قائم مقام مرکز پژوهش‌ها)

ویراستار: —

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آن‌ها:

۱. انتخابات (Elections)

۲. رهبری (Leader)

۳. مجلس (Parliament)

منابع و مآخذ تهیه گزارش:

در انتهای گزارش درج شده است.

تاریخ انتشار: ۱۳۸۳/۱۱/۱۳